

POLNISCH TEXT

Gdańska autostrada - ostatnie ślady

Krótką prezentacją ostatnich śladów "gdańskiej autostrady" w chwili pisania tego artykułu częściowo jest już nieaktualna. Dlatego niektóre zdjęcia przedstawiają obiekty w stanie jaki obecnie (to jest w roku 2022) już nie istnieje lub wygląda zupełnie inaczej.

Numeracja przepustów - według wykazu z części poprzedniej.

Niebieskie strzałki - wskazują kierunek nurtu cieków wodnych.

Krótki i ogólny opis pozostałości po "gdańskiej autostradzie" w kierunku południowym:

foto - © Krzysztof Wasilewski (2010),

mapa - © Open Street Maps (2022)

1. *Wykop ziemny*, którego dawne rozmiary i zasięg pokazuje fragment mapy topograficznej w prawym górnym rogu.

2. *Przepust numer 1* na cieku wodnym o nazwie *potok Siedlicki*. Jego szerokość w wersji oryginalnej wynosiła około 120 metrów. Obiekty

widoczne z lewej strony wlotu i prawej strony wylotu są współczesne - więc z oryginalnym przepustem nie mają nic wspólnego.

3. *Przepust numer 2.*

foto - © Krzysztof Wasilewski (2010),

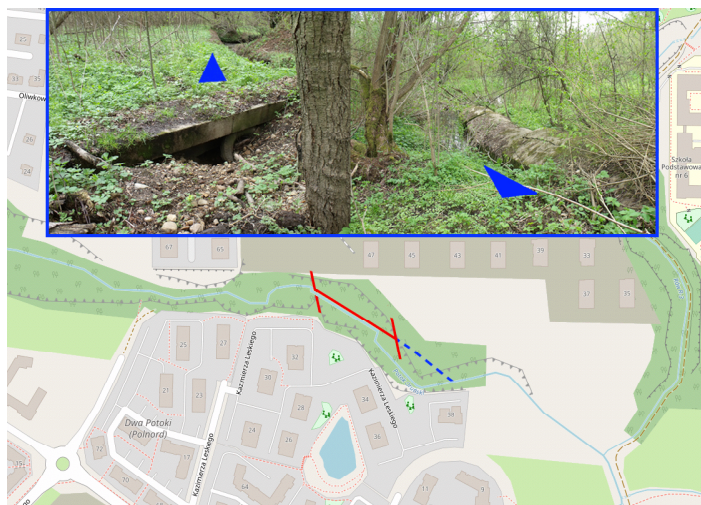
mapa - © Open Street Maps (2022)

Znajduje się na małym polnym cieku wodnym *bez nazwy* w południowych okolicach obecnej ulicy Kartuskiej. Ma orientacyjną szerokość 60 metrów. Czołowa ściana wylotu jest prawdopodobnie zniszczona.

4. Przepust numer 5.

foto - © Krzysztof Wasilewski (2010),
mapa - © Open Street Maps (2022)

Znajduje się na cieku wodnym o nazwie *potok Oruński*. Z orientacyjnych pomiarów wynika, że przepust przebiegający pod kątem 45 stopni miał około 110 metrów długości. Pierwotnie powstał na otwartej przestrzeni ale obecnie jest pośród gęstych krzewów i zarośli. W roku 2001 przepust uległ zatkaniu i od tego momentu potok opływa przepust od

strony południowej omijając niewielkie rozlewisko wody jaki utworzyło się u wylotu przepustu i stary kanał odpływowy. Rozlewisko to częściowo podmyło końcowy odcinek przepustu powodując jego osiadanie, a sam wylot z nieznannej długości fragmentem - odpadł i utonął w jego toni.

5. Przepust numer 7.

foto - © Krzysztof Wasilewski (2010)
mapa - © Open Street Maps (2022)

Znajduje się na cieku wodnym o nazwie *potok Kowalski*. Ma około 35 metrów szerokości i wbrew pozorom jest trudny do sfotografowania. Wlot przepustu po stronie zachodniej porasta bagienna trzcina, natomiast ścianka czołowa jego wylotu jest zatopiona przez wodę potoku prawie do jej górnej krawędzi.

6. Przepust numer 8.

foto - © Krzysztof Wasilewski (2010),
mapa - © Open Street Maps (2022)

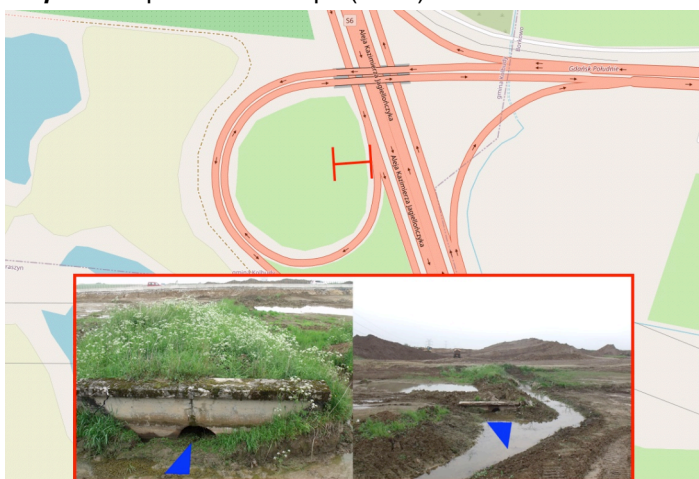

Jest to jedyny oryginalny przepust "gdańskiej autostrady" jaki wykorzystano we współczesnym projekcie Zachodniej Obwodnicy Trójmiasta (ZOT) - obecnie droga ekspresowa S6. Znajduje się na lokalnym cieku wodnym o nazwie *potok św. Wojciecha* i ma około 45 metrów szerokości. Droga S6 nie przebiega po nim

symetrycznie - po stronie wschodniej podstawa jej nasypu znajdowała się około 10 metrów od oryginalnego wylotu przepustu. Teren pomiędzy tymi punktami jest pasem nawiezionej i wyrównanej ziemi, której poziom znajduje się znacznie niżej od poziomu drogi S6 (jak na fotografii). Wlot przepustu po stronie zachodniej znajduje się na linii podstawy jej nasypu.

7. Przepust numer 9.

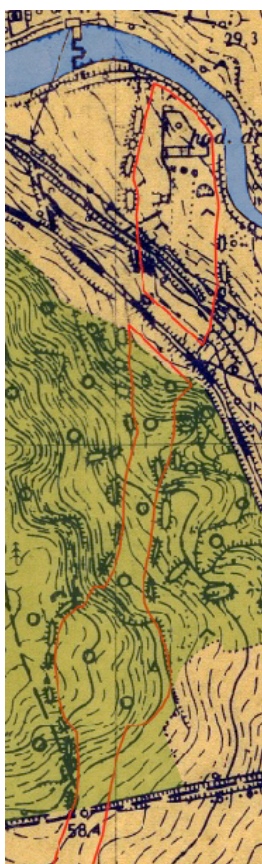
foto - © Krzysztof Wasilewski (2010),
mapa - © Open Street Maps (2022)

Przepust o orientacyjnej szerokości 75 metrów znajdował się na niewielkim polnym cieku wodnym *bez nazwy*. Jego wylot znajdował się około 25 metrów od podstawy nasypu ZOT (obecnie S6). W roku 2010 przepust ten został zlikwidowany w związku z budową w tym miejscu nowego bezkolizyjnego

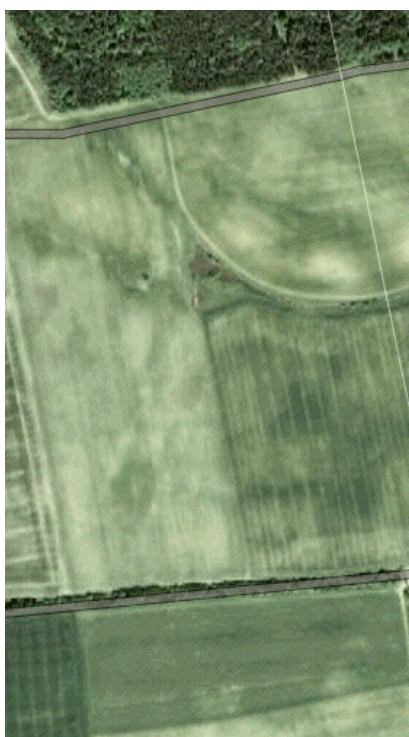
skrzyżowania dróg ekspresowych S6 i S7. Zdjęcia ilustracji 6 przedstawiają początkowy etap jego likwidacji w ramach przygotowywania terenu pod budowę tego skrzyżowania.

8. Ślady ziemne widoczne z poziomu ziemi.

Największe skupisko zachowanych pryzm ziemi znajduje się obecnie w lesie położonym na południe od rzeki Radunia (obszar zaznaczony na zielono). Pierwotnie omijały one o wiele mniejszy obszar tego lasu od strony południowo-wschodniej. Z czasem jednak jego obszar stopniowo powiększał się do rozmiarów znanych obecnie - jednocześnie pochłaniając te ślady. Obecnie są to więc porośnięte trawą i krzakami kopce ziemi znajdujące się między drzewami. Pozostałych widocznych na mapie poza jego obszarem już nie ma. Potencjalny ich poszukiwacz bezpośrednio w terenie nie zobaczy już niczego. Nie wszystko jest jednak stracone - wbrew temu co może się wydawać - dalszy ciąg prac wciąż jest widoczny. Trzeba tylko zmienić punkt widzenia i wykazać się pewną porcją cierpliwości.

9. Ślady ziemne niewidoczne z poziomu ziemi.

Dalszy ciąg prac jest czasem widoczny w sprzyjających warunkach i czasie na współczesnych zdjęciach satelitarnych i lotniczych. Rzadko widać je na nich w całości i wyraźnie - jak na ilustracji przykładowej. Najszerszy punkt słabo widocznego dużego kolistego rozszerzenia przecina polny ciek wodny *bez nazwy*. Jest to miejsce dla *przepustu numer 10*, którego w tym miejscu jednak nie ma. Obecnie brak jakichkolwiek śladów związanych z jego istnieniem lub budową - ta kwestia wymaga wyjaśnienia.

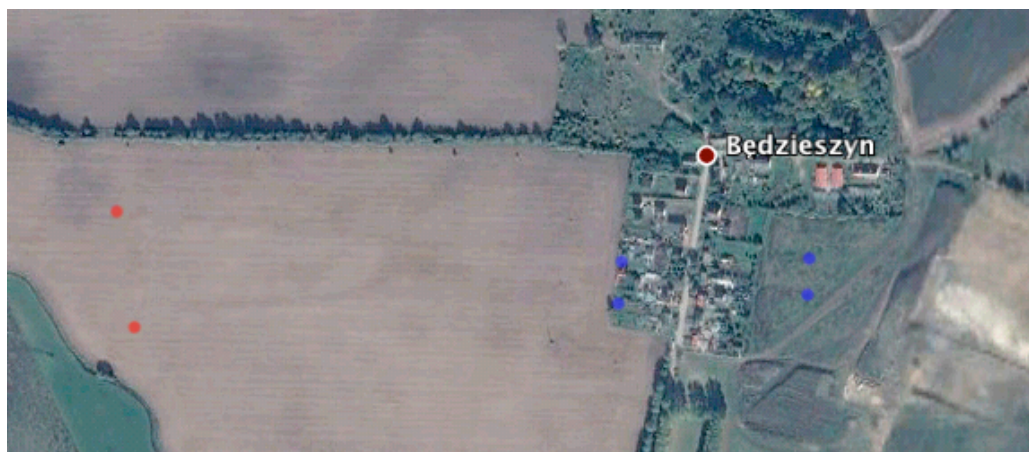
Przebieg pryzm na tym odcinku i ich zakończenie schematycznie przedstawia fragment mapy topograficznej:

Ślady kończą się nad sporej wysokości wąwozem tak jak zaznaczyłem kropkami czerwonymi. Na chwilę obecną - żaden z posiadanych dotąd materiałów nie zdradza obecności ciągu dalszego do następnego z opisywanych obiektów, którym jest:

10. Węzeł typu "koniczyna"

Najlepiej widoczne ślady po ziemnych pracach przygotowawczych nad skrzyżowaniem typu "koniczyna" znajdują się na szlaku RAB Berlin-Królewiec w okolicach wsi Będzieszyn. Były to dwa rzędy pryzm ziemnych, które na odcinku między niebieskimi kropkami pochłonęła współczesna zabudowa wsi. Dalej w kierunku zachodnim ciągi te rozszerzają się i kończą w miejscach oznaczonych kropkami czerwonymi. Charakter tych prac zdradza przygotowania do budowy nasypu z wyraźnym punktem przejścia autostrada-skrzyżowanie typu "koniczyna". Nieznana jest data ani pełny zakres prac nad tym obiektem - wymaga to dalszych badań i materiałów archiwalnych

© Google Maps (2014)

Piotr Zembrzuski